

Årsrapport Studentombudet

2024

INNHold

01

Om rapporten

02

Mandatet

03

Året 2024

04

De siste tre
årene

05

Henvendelser

06

Henvendelser

07

Kategoriene

08

Økonomi

09

Nettverksarbeid

10

Vedlegg 1

11

Vedlegg 2

OM RAPPORTEN

Studentombudet rapporterer årlig om sin virksomhet for Universitetet i Agder (UiA) sitt universitetsstyre. Rapporten skal også legges frem for Læringsmiljøutvalget (LMU) og studentorganisasjonen i Agder (STA). Dette er den første rapporten jeg skriver etter at jeg begynte i stillingen i februar 2024.

Formålet med rapporten er å gi et overordnet bilde av studentombudets virksomhet for året 2024 og bidra til en økt forståelse rundt ordningen og omfanget.

Denne rapporten tar for seg alle henvendelsen for året 2024, januar til og med desember.

I tidligere rapporter for studentombudets virksomhet, har tidsperiodene for rapporteringene variert. Forrige rapport omfattet perioden januar 2023 til februar 2024 og ble gjort av to vikarierende studentombud. Det betyr at fire henvendelser fra januar 2024 fremkommer både i denne rapporten og i forrige rapport.

Studentombudet har i perioden også fungert som studentombud ved fire andre samarbeidsinstitusjoner. Dette har vært Noroff, OSM Aviation Academy, Fagskolen i Agder og Ansgar Høyskole. Denne rapporten tar bare for seg henvendelser fra Universitetet i Agder. De andre samarbeidsinstitusjonene får egen rapport etter avtale. Totalt har studentombudet fått 139 henvendelser fra alle institusjonene.

Jeg takker for samarbeidet med ledelsen, STA, ansatte og ikke minst studentene.

God lesning!

Med vennlig hilsen,
Tori Gebelhof, Studentombud.

MANDATET

Mandat for studentombudet ved Universitetet i Agder
Vedtatt av styret 8.3.2017 med endring i styret 28.11.2018

1. Studentombudet ved UiA skal være en uavhengig bistandsperson som har til oppgave å gi studentene råd og hjelp i saker der studentene har tatt opp eller ønsker/vurderer å ta opp forhold knyttet til sin studiesituasjon. Studentombudet skal påse at sakene får en forsvarlig og korrekt behandling og at studentenes rettigheter blir ivaretatt.
2. Studentombudet skal aktivt informere om sin funksjon til UiAs studenter og gi opplæring til studenttillitsvalgte om studentenes rettigheter og plikter i samarbeid med Studentorganisasjonen i Agder.
3. Studentombudet har en uavhengig stilling ved universitetet og er ikke underlagt noen instruksjonsmyndighet. Ombudet har heller ingen instruksjonsmyndighet overfor noen enheter ved UiA. Organisatorisk er ombudet plassert i Personal- og organisasjonsavdelingen.
4. Studentombudet skal bidra til at saker i størst mulig grad kan løses der de oppstår, dvs. på lavest mulig nivå på universitetet. Ombudet har selv ikke myndighet til å avgjøre saker og er heller ikke en klageinstans for saker som er behandlet og avgjort av andre enheter eller beslutningsorganer ved UiA.
5. Studentombudet har myndighet til å innkalle til løsningsfokuserte møter mellom berørte parter.
6. Studentombudet skal utarbeide årlige rapporter om sin virksomhet til universitetsstyret. Disse skal også legges fram for universitetets Læringsmiljøutvalg og studentorganisasjonen i Agder til orientering. Rektor skal fortløpende orienteres om spesielt alvorlige saker, eller saker av prinsipiell betydning.
7. Studentombudet kan på eget initiativ fremme saker for universitetsstyret eller andre organ med beslutningsmyndighet ved universitetet.
8. Studentombudet skal motta halvårlig rapportering om omfang av ulike type saker behandlet gjennom UiAs «Si ifra system» som gjelder studenter.
9. Studentombudet kan selv avgjøre om hun/han vil bistå en student i en sak eller ikke. Det skal alltid gis begrunnelse når ombudet avslår å bistå en sak. Et avslag vil ikke kunne påklages. Dersom studentombudet ikke kan bistå i en sak, skal ombudet henvise studenten videre til rette instans.
10. Studentombudet har ikke tilgang til Felles studentsystem (FS) eller universitetets saksbehandlings- og arkivsystem. Studentombudet har kun innsyn i den enkelte saks dokumenter i den grad studenten det gjelder har gitt samtykke til innsyn. Studentombudet har taushetsplikt etter forvaltningsloven § 13 om alle forhold hun/han blir kjent med gjennom sitt virke. Verken studenter eller ansatte ved universitetet har rett til innsyn i studentombudets saker.
11. Studentombudet kan bistå og gi råd til studenter i forbindelse med varsel om kritikkverdige forhold knyttet til studiesituasjonen ved UiA.

ÅRET 2024

Det som har opptatt UH-sektoren gjennom 2024 er KI og studenters bruk av KI. Studiebarometeret for 2024 viser en hovedtendens til at flere studenter enn fjoråret bruker KI til en viss grad, men at studentene savner bedre opplæring i bruk av KI*.

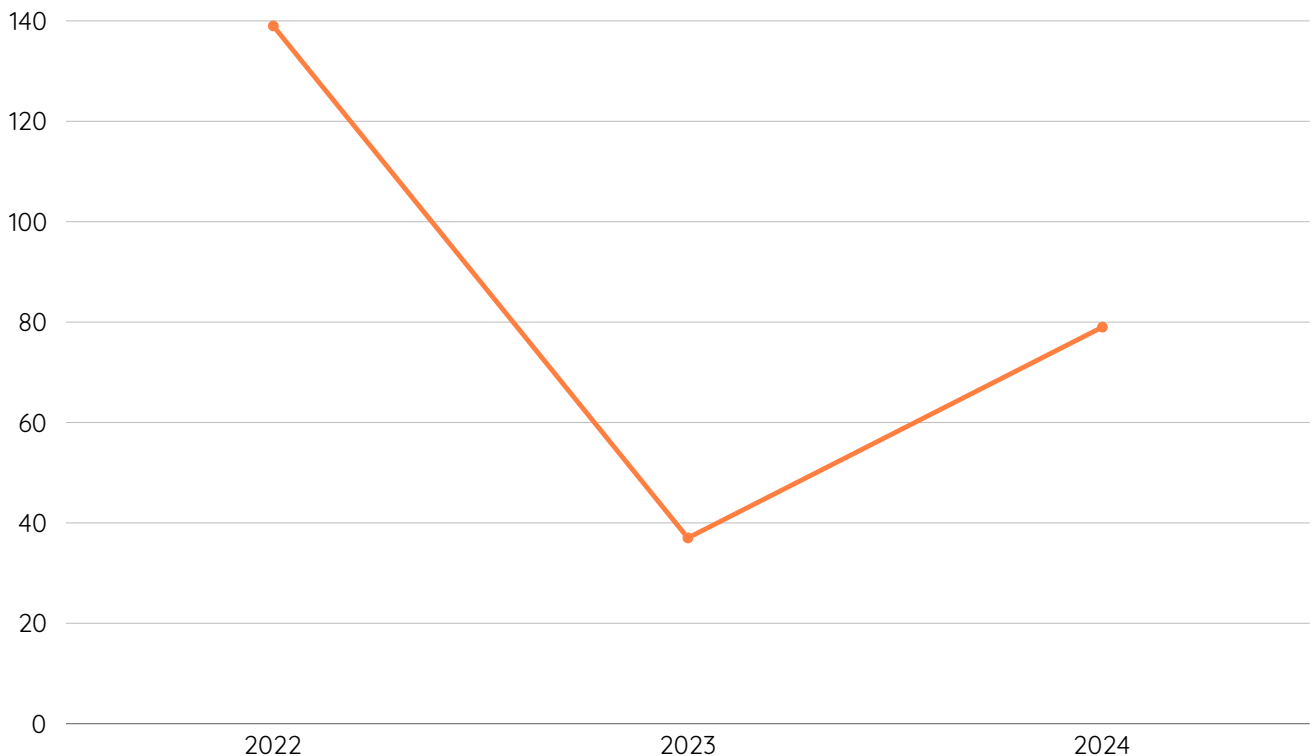
Mitt inntrykk når jeg snakker med studenter er at det er en generell frykt for hvordan KI skal brukes korrekt, men relatert til eksamen og spørsmålet om fusk er det en like stor frykt for hvordan man kan bli tatt for plagiering. Gjennom kurs med tillitsvalgte, internasjonale studenter og gjennom emnet ORG-123, har studentene fått mer kjennskap i hvilke rettigheter de har og prosessene med fuskesaker ved UiA. I min erfaring har det vært nyttig å ha diskusjoner hvor studenter kan spørre enten meg eller juristene direkte om spørsmål angående fusk for å minimere følelsen av frykt.

Det kom også en ny universitets- og høyskolelov (UH-loven) som trådte i kraft 1.august 2024. Her kom det en rekke endringer, deriblant om fusk. Nå er begrepet om "fusk" mer definert og sier at fusk er brudd på institusjonens regler for den aktuelle prøvingssituasjonen, men gjelder ikke for gjenbruk av eget arbeid som ikke har fått uttelling i form av studiepoeng eller en karakter. Straffereaksjonen for fusk er også blitt skjerpet med to års utestenging i særlig grove tilfeller. Da Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir.) gjestet den nasjonale studentombudskonferansen i april, poengterte de at hensikten ikke var at det skulle føre til at straffereaksjonene skulle bli strengere, men gi institusjonene muligheten til å gi særlig grove tilfeller av fusk eller uredelig opptreden en strengere reaksjon. I samtaler med juristene ved UiA og i min erfaring som studentombud, har jeg ingen bemerkninger på at UiA handler i strid med hensikten til HK-dir.

Etter tall fra Tableau, hadde UiA totalt i 2024, 14.194 studenter hvorav det er en 20% større andel av kvinnelige studenter. 75.6% av studentene studerte ved campus Kristiansand, mens 24,4% studerte ved campus Grimstad. Studentgruppen ved UiA er mangfoldig, hvor 4.254 studenter ikke har norsk statsborgerskap, deriblant de 569 internasjonale studentene UiA hadde hos seg. UiA er den desidert største institusjonen jeg som studentombud dekker. Selv om jeg ikke loggfører studentenes nasjonalitet eller kjønn, er mitt inntrykk at det ikke er en stor skjevfordeling i kjønn når det kommer til hvem som henvender seg til meg. Dette ser jeg på som positivt, men det som også overrasket meg positivt var at selv om flertallet av studentene er i alderen 21-25, har jeg fått henvendelser i alle aldre. Selv om studentombudordningen ikke er godt kjent, er mitt inntrykk at studenter kan godta en del som skjer i deres studiesituasjon og kan lett avfeie situasjoner med "Jaja, sånn er det bare" eller "Jeg orker ikke å gjøre noe med det".

*(En del av) de data som er benyttet her er hentet fra Studiebarometeret. Undersøkelsen er finansiert av Kunnskapsdepartementet (KD). Data i anonymisert form er stilt til disposisjon av NOKUT. Verken NOKUT, KD eller NSD er ansvarlig for analysen av dataene, eller de tolkninger som er gjort her.

DE SISTE TRE ÅRENE

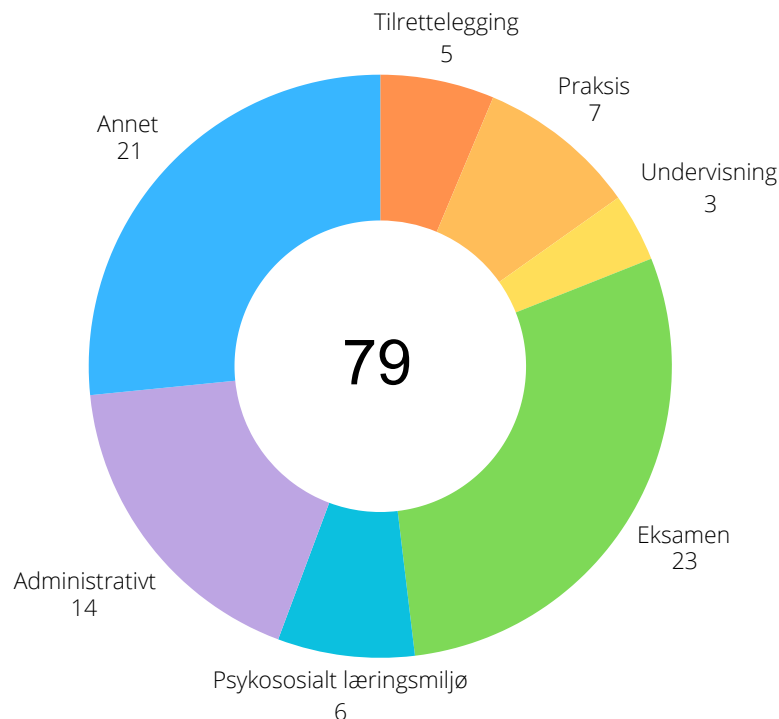

Tidligere rapporter har konkludert med at nedgangen i henvendelser har en mulig forklaring i en manglende fysiske tilstedeværelse av et studentombud. Siden jeg startet som studentombud februar 2024, har det vært en økning på **38** henvendelser, sammenlignet med forrige rapporteringsperiode.

Med grunnlag i tidligere rapporter og antall studenter som går ved UiA er 79 henvendelser lite. Hovedutfordringen er at ordningen ikke er godt nok kjent. Mye av min jobb har vært å synliggjøre meg selv ved å stå på stand, gå rundt på begge campusene, informere på ulike plattformer som infoskjermer, være med på studiestart og vært med på tillittvalgtopplæring. Jeg har også jobbet for at også ansatte skal kunne kjenne til ordningen, fordi min erfaring er at studentene kommer ikke på ordningen med mindre de befinner seg allerede i en utfordrende situasjon. De fleste av studentene som kom til meg var blitt henvist. Jeg ser nytten av å opplyse om ordningen i offisielle dokumenter som sendes ut til studenter, for eksempel i saker som gjelder fusk. Når det gjelder saker om tvil om skikkethet har jeg fått avslag i å informere om ordningen annet enn at den oppfordrer studentene til å ta kontakt med ombudet.

For å få en økning i henvendelser og sikre at alle studenter vet om ordningen krever arbeid fra både UiA og studentombudet selv. Jeg tror at hvis alle ansatte ved UiA kjenner til ordningen, så blir det enklere for studentene å vite at jeg kan være behjelpelig for deres sak. Det er gjerne ansatte som møter studenter som opplever utfordringer først!

HENVENDELSER

Studentombudet har registrert 79 henvendelser for studenter ved UiA. Henvendelsene kommer via email, telefon eller et møte (fysisk/digitalt). Spørsmål som har kommet i forbindelse med stand, opplæring eller gjennom informasjonsarbeid på campusene, er ikke tatt med i oversikten. Selv om studenter stiller forskjellige spørsmål som omfatter forskjellige kategorier, vil henvendelsen bare bli registrert en gang med en kategori som favner hovedspørsmålet eller problemet. En student kan komme med flere henvendelser og flere studenter kan komme med en henvendelse. Derfor er ikke antall henvendelser lik antall studenter eller antall “møter”.

Studentombudets håndtering av henvendelsene har vært varierende. I mandatet, kan studentombudet blant annet gi råd, bistå, henvise eller avslå studenter. Ved at studentombudet skal gi studenten bistand, krever det en større involvering og gjerne flere møter enn ved en å gi studentene rådgivning. Ombudet har bistått studenter i 14 saker. Gitt råd ved 45 av henvendelsene og henvist i 17 av henvendelsene. Bare tre henvendelser har blitt avslått på forskjellig grunnlag.

FORBEDRING

I noen av henvendelsene har studentombudet stusset over praksisen eller avgjørelsen til UiA, og i et fåtall av gangene har UiA gjort feil. Feilene har vært enkeltstående og jeg ser ikke noe risiko av at de samme feilene skal bli gjort igjen. Men det er spesielt tre temaer eller saker jeg mener at UiA kan bedre sin praksis. Dette er ikke nødvendigvis saker studentene har tatt opp, men saker jeg mener er viktig for UiA å se nærmere på.

Si ifra-systemet

Det bør jobbes med Si ifra-systemets tilgjengelighet på engelsk når studentene er i ServiceNow. På UiA sine nettsider kan du få informasjon om hvordan å varsle på både engelsk og norsk, selv om disse sidene ikke samsvarer helt med hverandre er det tilgjengelig informasjon på begge språk. Når en student derimot skal varsle, blir studenten sendt til ServiceNow. Derfra står all informasjon på norsk. Dette bør forbedres for å kunne sikre de ikke norskspråklige studentene sine rettigheter som UiA har et ansvar for.

Det forekommer også to ulike kontaktpersoner for hvis man føler seg utsatt for gjengjeldelse. På denne siden: <https://www.uia.no/om-uia/kontakt/si-ifra/varsling/> står PO-direktøren oppført som kontaktperson, mens på denne siden: <https://www.uia.no/om-uia/kontakt/si-ifra/varsling/varsle-som-student.html> står studiedirektøren oppført som kontaktperson. Her bør det tydeliggjøres hvem studentene skal henvende seg til og kontaktopplysningene til vedkommende. Eksempelvis vedkommende sin email.

Retningslinjer for håndtering av mobbing og trakassering

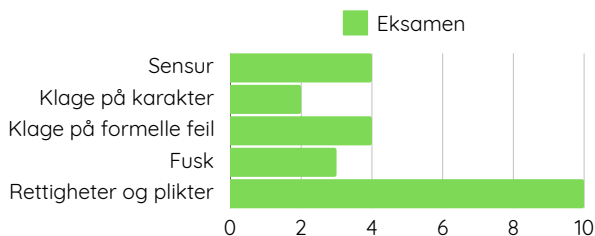
Jeg ser at det er behov for bedre retningslinjer enn de som er i dag når det kommer til hvordan ansatte skal håndtere hendelser som gjelder studenters opplevelse av mobbing eller trakassering (se Vedlegg 1 og Vedlegg 2). Jeg mener at retningslinjene ikke er gode nok når ansatte i møte med studenter er usikre på hvordan slike opplevelser skal håndteres og løses på lavest mulig nivå. Konsekvensen er at studenter ikke føler seg hørt eller ivaretatt. I retningslinjene står det tydelig at det er nulltoleranse for mobbing og trakassering av studenter, men hva innebærer "nulltoleranse" i praksis? I saker jeg har vært involvert i, har ikke begrepet hatt noe verdi.

Skikkethet

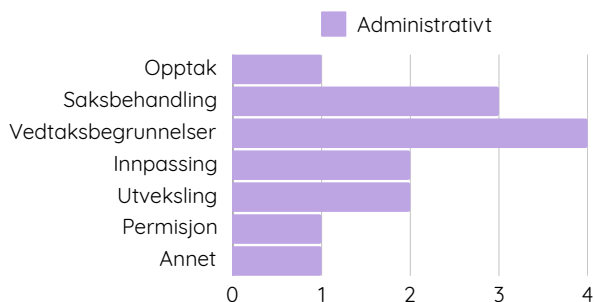
Studenter som får en tvilsmelding om skikkethet føler ofte at dette er en belastende situasjon å stå i. Det er viktig at studentene som får en tvilsmelding får komme med sin side av saken. En student får se tvilsmeldingen som er sendt inn og hvilke begrunnelser som er gjort, men det har vært tilfeller der UiA har gjort undersøkelser i etterkant av tvilsmeldingen som kan styrke opp om tvilsmeldingen mot studenten. Eksempelvis kan det komme fram flere situasjoner enn det som er nevnt i tvilsmeldingen. Når studenten ikke får kjennskap til denne informasjonen før under møtet med skikkethetsansvarlig, kan møtet bli oppfattet av studenten som mer belastende og angripende. Det kan føre til reaksjoner som tilbakeholdenhet eller aggressivitet hos studenter som ikke får sin side av saken belyst på en god nok måte. Jeg håper at UiA kan få en bedre praksis hvor studenter vet hvilke anklager de må svare for, for å kunne gi sin versjon på best mulig måte.

KATEGORIENE

Henvendelsene er delt inn i syv kategorier. Tidligere rapporter har rapportert om “fysisk læringsmiljø”, men for 2024 har det ikke kommet inn noen henvendelser om dette. Jeg vil heretter forklare mer i detalj rundt de tre største kategoriene for rapporteringsperioden og hvilke type henvendelser kategoriene omfatter.

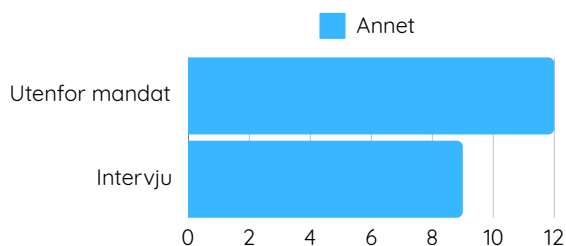

Den største kategorien, har vært henvendelser som har omfattet “Eksamen”. Dette har stort sett handlet om sensur og studenters rettigheter i forhold til avlagt eksamen eller rundt en eksamen som skal avlegges. I flesteparten av sakene der studentene har fått et vedtak, har min rolle vært å henvise studentene til riktig kontaktperson eller rådgi de om prosessen.

Mange av henvendelsene gjaldt begrunnelser av ulike vedtak eller om saksbehandling/saksbehandlingstid. Siden noen av henvendelsene ikke passer inn under de andre kategoriene, har jeg valgt å kalle den for “Administrativt”. Min bruk av kategorien kan avvike fra tidligere rapporter ved å inkludere innpassing av emner, utveksling og permisjon. Det kan også være med på å forklare hvorfor dette er en av de største kategoriene for rapportperioden.

I kategorien “Annet”, har 12 henvendelser vært utenfor mitt mandat og resterende har vært invitasjoner til å kunne informere om ordningen. Selv om 12 av henvendelsene var utenfor mitt mandat, har jeg henvist vedkommende til personer jeg tror kan være hjelpelige. Derfor har jeg registrert disse henvendelsene som henvisninger.

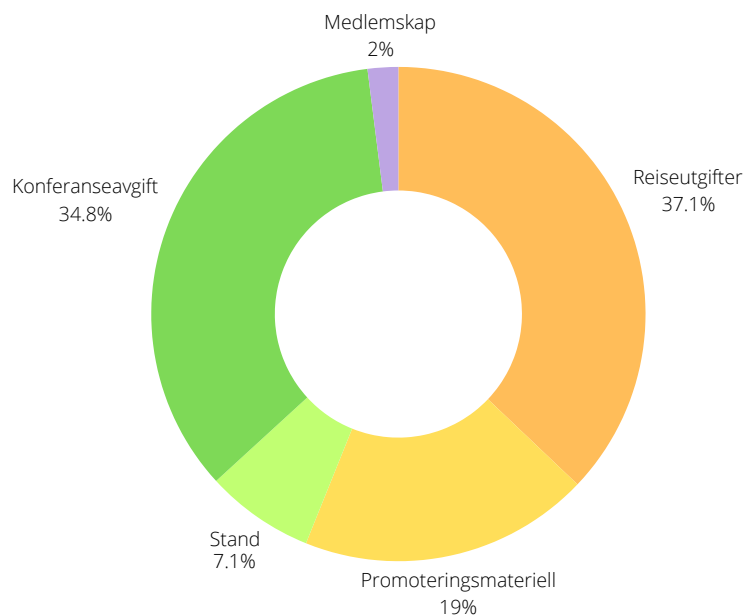

For kategorien “Praksis” kan det inkludere henvendelser som ikke består- praksis, skikkethet, formelle feil eller rettigheter knyttet til praksis. For “Undervisning” kan henvendelser omhandle pensum, obligatoriske arbeidskrav, undervisning, studie- og emneplan. For kategorien “tilrettelegging” kan dette omfatte undervisning, eksamen eller praksis. I den siste kategorien “Psykososialt læringsmiljø”, kan dette handle om mobbing, trakassering, trivsel, samarbeid eller annet.

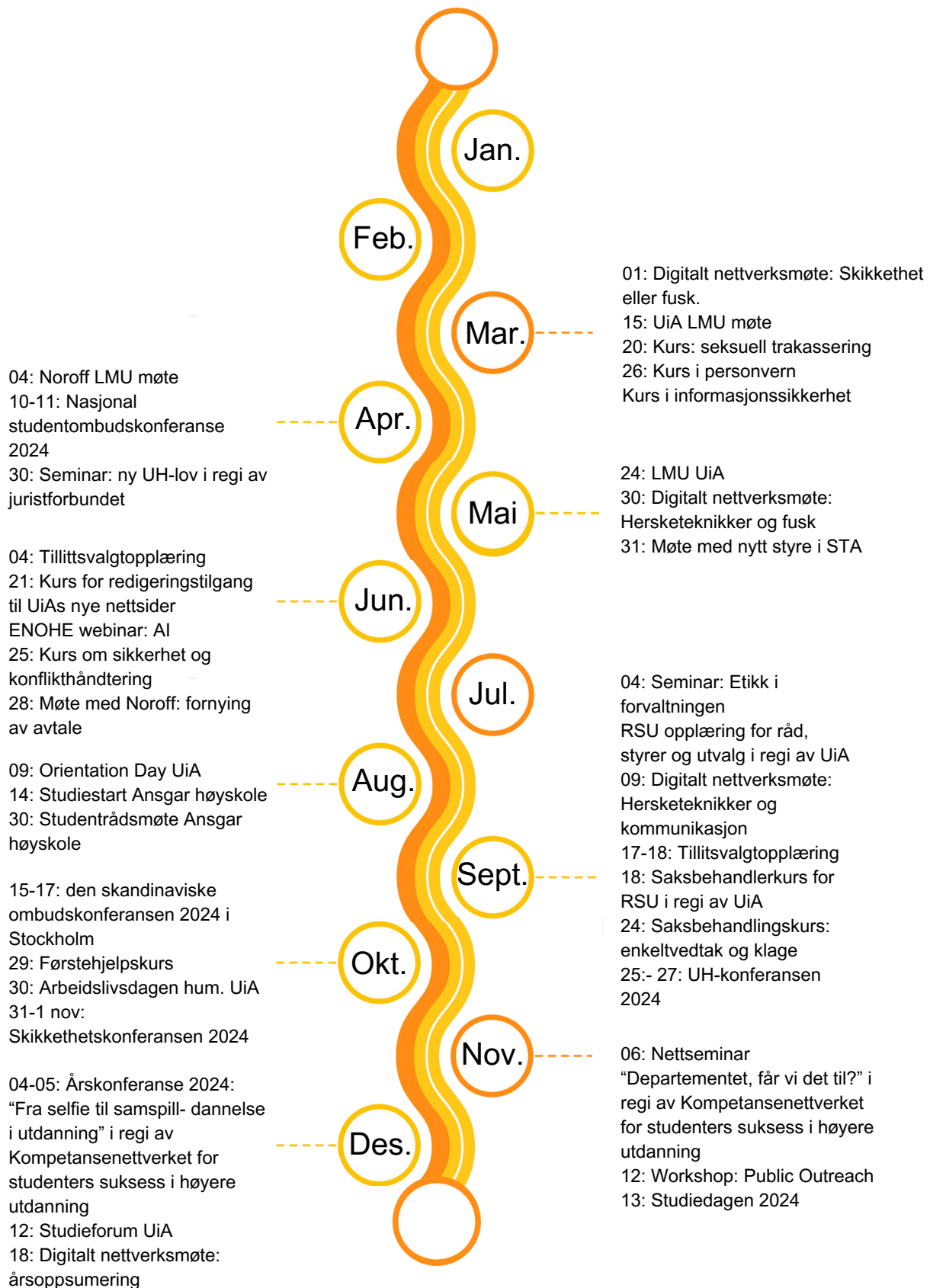
Budsjettmidler fra 2023 ble overført til studentombudets budsjett for 2024. Dette førte til et større budsjett enn tidligere. Ideen bak dette var at ved min tiltredelse i februar ville føre til økte utgifter til blant annet profileringsarbeid.

Studentombudet får utleieinntekter fra samarbeidsinstitusjonene. Disse har til sammen vært på 341.381 kr, men de ulike samarbeidsinstitusjonene betaler forskjellig ut ifra den prosentvis utleie av min stillingsprosent de har inngått avtale om.

For 2024, ble det brukt mest midler til konferanser og reise til disse. Alle utgifter er blitt avklart og godkjent av min leder. Konferansene er nøye planlagt med formål om å få innsikt i utdanningssektoren og viktige temaer knyttet til studentombudet sin ordning, eller for å knytte nettverk. Totalt var utgiftene 93.520,02 kr, men har for rapporteringsperioden, holdt seg innenfor budsjettet.

NETTVERKSARBEID

VEDLEGG 1

Retningslinjer for saksbehandling når studenter mener seg mobbet/trakassert

Fastsett av universitetsdirektøren ved Universitetet i Agder 17. februar 2011.

Når det oppstår saker med mobbing/trakassering mellom studenter eller mellom student og ansatt, presiseres følgende retningslinjer for saksbehandling ved Universitetet i Agder:

- Studenter som mener seg utsatt for mobbing/trakassering bør ta dette opp med den aktuelle student eller ansatte.
- Ved behov legges saken fram for institutt-/studieleder og eventuelt dekan dersom det er en vitenskapelig ansatt som er involvert. Dersom det er en administrativt ansatt som er involvert i saken, legges saken fram for den ansattes overordnede. Dette gjelder også dersom saken involverer en ansatt i Fellesadministrasjonen.
- Dersom studenten mener at fakultetet/Avdeling for lærerutdanning ikke griper fatt i saken på en tilfredsstillende måte, kan det være nødvendig å ta saken videre til fellesadministrasjonen ved universitetet. Kontaktperson/ansvarlig her er studiedirektøren.
- Studenttillitsvalgte kan bistå den enkelte student i saker av denne typen. Tillitsvalgte trekkes inn i saken på det tidspunkt den enkelte student ønsker bistand.
- Læringsmiljøutvalget ved Universitetet i Agder orienteres dersom denne typen saker oppstår, men kan ikke gå inn i enkeltsaker.
- Ønsker du å melde i fra om kritikkverdige forhold, kan du gjøre dette elektronisk gjennom Si ifra UiA.

Lov om universiteter og høyskoler, § 12-5, Forstyrrende opptreden

Universiteter og høyskoler kan med umiddelbar virkning bortvise en student som forstyrrer undervisningen eller medstudenters arbeid.

Dersom en student opptrer på en måte som virker grovt forstyrrende for medstudenters arbeid eller for virksomheten ved institusjonen ellers, og fortsetter med slik opptreden tross skriftlig advarsel fra institusjonen, kan studenten bortvises fra nærmere bestemte områder ved institusjonen for inntil ett år.

Dersom studenten etter skriftlig advarsel fra styret ikke respekterer et vedtak om bortvisning, kan studenten utestenges fra studiet og fratas retten til å gå opp til eksamen ved alle universiteter og høyskoler i inntil ett år.

Vedtak om bortvisning etter andre ledd og utestenging etter tredje ledd skal fattes med to tredels flertall av styret selv eller institusjonens nemnd for studentsaker, jf. § 14-1.

Publisert: 29. jan. 2024 - Sist endret 19. des. 2024

VEDLEGG 2

For ansatte

NO EN

Søk

← For ansatte ← Mitt ansattforhold ← Helse, miljø og sikkerhet ← Arbeidsmiljø ← Psykososialt arbeidsmiljø ← mobbing og trakassering

Mobbing og trakassering i læringsmiljøet

Universitetet har en nulltoleranse mot mobbing, diskriminering og trakassering og seksuell trakassering, men også mot mindre alvorlige krenkelser. Ansatte har et særlig ansvar for å sikre at studentene har et forsvarlig læringsmiljø.

Dette innebærer blant annet å bidra i det forebyggende arbeidet, følge med og gripe inn umiddelbart ved direkte observasjon, eller varsle dersom man blir gjort oppmerksom på kritikkverdig adferd.

Dette gjelder særlig for ansatte som har direkte kontakt med studentene, som

- emneansvarlige
- studieprogramleder
- faglærere
- veiledere
- instituttledere
- administrasjonsansatte

Forebygg +

Følg med +

Grip inn umiddelbart dersom du mistenker krenkende adferd +

Undersøkelse X

Hvis du som ansatt blir gjort oppmerksom på at en student blir mobbet eller trakassert, skal du umiddelbart undersøke om noen har tatt tak i saken.

Ved alvorlige saker skal leder med HMS ansvar varsles. Ledere med HMS ansvar har fått opplæring i hvordan slike saker skal håndteres.

Det kreves mer av ansatte med direkte kontakt med studentene.

Når det gjelder plikten til å følge opp, forventes det mer av personer som har en direktekontakt med studentene (for eksempel emneansvarlig, programansvarlige, veileder) enn av personer med andre typer arbeidsoppgaver på universitetet.

Varsle +

Andre ressurser

- [Retningslinjer for saksbehandling når studenter føler seg mobbet/trakassert](#)
- [Mobbing og trakassering i arbeidsmiljøet](#)
- [Sti fra - vanning](#)

§